

Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрлігі
Қырымт ата атындағы Қызылорда университеті КеАҚ

«БВ04139-Мемлекеттік және жергілікті басқару» білім беру
бағдарламасы бойынша
БІТІРУШІНІҢ МОДЕЛІ

Қызылорда 2023ж.

Қазақстан Республикасы Ғылым және жоғары білім министрлігі
Қырқыт ата атындағы Қызылорда университеті КеАҚ

БЕКІТЕМІН

Академиялық сапа жөніндегі
Комитетінің төрағасы
Құлмырзаев Н.С. _____
« » _____ 2023ж.

**«Б04139-Мемлекеттік және жергілікті басқару» білім беру
бағдарламасы бойынша
БІТІРУШІНІҢ МОДЕЛІ**

Қызылорда 2023ж.

МАЗМҰНЫ

- Кіріспе
- 1 БББ сипаттамасы
- 2 Білім беру бағдарламасын бітіруші моделін қалыптастырудағы құрама компоненттері
 - 2.1 Білім беру бағдарламасының мақсаттары
 - 2.2 Білім беру бағдарламасының міндеттері
 - 2.3 Жалпы және бейіндік құзіреттіліктері
 - 2.4 Білім беру бағдарламасының оқыту нәтижелерін қалыптасатын құзіреттіліктермен салыстыру матрицасы
 - 2.5 Маманның жеке қасиеттері
- Қорытындылар

КІРІСПЕ

Бітіруші түлектің құзыреттілік моделін әзірлеу Болон процесінің негізгі бағыттарын жүзеге асырудың құзыреттілік моделі белгілі дәрежедегі (лауазымды), белгілі бір бейіндегі маман қандай кәсіби міндеттерді шеше алуы керек деген сұраққа жауап беруге арналған. Стейкхолдерлер және барлық мүдделі тараптардың қажеттіліктеріне жауап беретін ЖОО бітірушінің заманауи үлгісін қалыптастыру Қорқыт Ата атындағы ҚҰ-ның басты стратегиялық мақсаты болып табылады және оқу үдерісіне қажетті кадрлық, оқу-әдістемелік, ақпараттық және материалдық-техникалық ресурстармен қамтамасыз етіледі. Университетте еңбек нарығында сұранысқа ие бакалавриат түлектерін сапалы даярлауды қамтамасыз ету үшін мақсатты кадрлық саясат және жүйелі түрде университеттің материалдық-техникалық базасын жақсарту жүргізіледі.

1. БББ сипаттамасы

БВ04139-Мемлекеттік және жергілікті басқару білім беру бағдарламасы білім алушылардың білім беру қажеттіліктері мен сұраныстарын ескере отырып, жоғары білім беру әлеуетін дамыту мақсатында іске асырылады. Білім беру бағдарламасы білім алушыларды даярлау сапасын қамтамасыз ететін материалдарды және кадрларды даярлау бағыты бойынша тиісті білім беру технологияларын енгізуді қамтиды.

Білім беру бағдарламасының негізгі идеясы мемлекеттік органдарда мамандарды даярлау процесін жүзеге асыру болып табылады және түлекке мемлекеттік және жергілікті өзін-өзі басқару органдарындағы қызметін табысты жүзеге асыруға көмектесетін белгілі бір білімнің, дағдылардың және құзыреттердің болуын болжайды. олардың тұлғаға бағытталған құзыреттері.

2. Білім беру бағдарламасын бітіруші моделін қалыптастырудағы құрама компоненттері

Білім беру бағдарламасын бітіруші моделін қалыптастырудың негізгі компоненттері білім беру бағдарламасының мақсаттары мен міндеттері, объектілері, кәсіптік қызмет түрлері мен бағыттары, маманның құзыреттілік моделі (1-Қосымша) туралы ақпаратты, оның ішінде дескрипторлар, білім беру бағдарламасына сәйкес құзыреттердің түрі және білім беру бағдарламасының нәтижелерін қамтиды.

2.1 Білім беру бағдарламасының мақсаттары

Мемлекеттік, қоғамдық және коммерциялық ұйымдарда жұмыс істеу үшін жоғары білікті мамандарды, басшылар мен әкімшілерді даярлау, кәсіпкерлік және басқару саласында кәсіби құзыреттілігін қамтамасыз ету, олардың мемлекеттік және жергілікті органдардың практикалық қызметінде сұранысқа ие болуына мүмкіндік беру.

2.2 Білім беру бағдарламасының міндеттері:

- толық, сапалы, кәсіби білім алу; - мемлекеттік және жергілікті басқарудың практикалық негіздеріне оқыту. - кәсіби білім мен дағдыларды қалыптастыру, мемлекеттік және жергілікті басқару саласындағы құзыреттерді дамыту, әлеуметтік мобильділікке және еңбек нарығында түлектерге жоғары сұранысқа жәрдемдесу.

Жалпы және бейіндік құзіреттіліктері

- әкімшілік-аумақтық бірліктердің экономикалық және әлеуметтік дамуының әртүрлі салаларында басқару қызметін жүзеге асыру
- Мемлекеттік және жергілікті басқару саласындағы жоспарлау мен ұйымдастырудың теориясы мен әдістемесін біледі
- Мемлекеттік және жергілікті басқару жүйесін жетілдіру бойынша ұсыныстар әзірлеу мақсатында кәсіби ақпаратты жүйелеу, талдаудың теориялық және әдістемелік негіздерін біледі;
- мемлекеттік және жергілікті өзін-өзі басқару жүйесін жетілдіру бойынша ұсыныстарды дайындау дағдыларын (еңбек әрекеттерін) меңгереді.

2.3 Білім беру бағдарламасының оқыту нәтижелерін қалыптасатын құзіреттіліктермен салыстыру матрицасы

Құзыреттер	ОН 1	ОН 2	ОН 3	ОН 4	ОН 5	ОН 6	ОН 7	ОН 8	ОН 9	ОН 10	ОН 11	ОН 12
ЖБҚ1	+	+										
ЖБҚ 2	+				+							
ЖБҚ 3				+	+							
ЖБҚ 4	+					+						
ЖБҚ 5	+		+									
ЖБҚ 6		+										+
ЖБҚ 7	+									+		+
БҚ								+			+	
БҚ1	+									+		+
БҚ 2	+									+		+
БҚ 3				+	+				+			
БҚ 4				+		+			+			
БҚ 5				+		+			+			
БҚ 6				+		+			+			
БҚ 7				+		+			+			
БҚ 8				+		+			+			
БҚ 9		+			+					+		
БҚ 10			+	+		+						
БҚ 11			+					+				
БҚ 12			+					+				
БҚ 13		+								+	+	
БҚ 14		+								+	+	
БҚ 15				+		+			+			
БҚ 17							+			+	+	
БҚ 18			+							+		+
БҚ 19			+							+		+
БҚ 20			+							+		+
БҚ 21							+			+	+	
БҚ 22							+			+	+	
БҚ 23				+		+						+
БҚ 24			+		+					+		

БҚ 25			+			+	+					
БҚ 26							+			+		+
БҚ 27		+			+						+	
БҚ 28		+			+						+	
БҚ 29					+				+			+
БҚ 30							+			+	+	
БеҚ 1				+						+		+
БеҚ 2	+			+							+	
БеҚ 3	+			+							+	
БеҚ 4				+			+			+		
БеҚ 5					+	+						
БеҚ 6	+			+							+	
БеҚ 7		+				+						+
БеҚ 8		+				+						+
БеҚ 9				+	+				+			
БеҚ 10		+			+				+			
БеҚ 11		+			+				+			
БеҚ 12					+					+		
БеҚ 13	+	+							+			
БеҚ 14					+	+			+			
БеҚ 15					+	+			+			
БеҚ 16					+				+	+		
БеҚ 17					+				+	+		
БеҚ 18			+	+					+			

ОН 1	Сандық технологияларды кәсіби қызметте қолдана білу (Smart технологиялар, бағдарламалық қамтамасыз ету, 1С бухгалтерлік есеп, электронды үкімет қосымшасы, Интернет)
ОН 2	Сақтандыру, банк, бухгалтерлік есеп және бақылау салаларында бюджеттік, салықтық, валюталық қатынастарды реттейтін нормаларды қолдана алады және мемлекеттік және жергілікті басқару жүйесін жетілдіру бойынша ұсыныстар дайындай алады.
ОН 3	Негізгі мемлекеттік-құқықтық құбылыстарды, институттар мен процестерді білу саласында жан-жақты ғылыми түсінігі бар, әкімшілік заңнама нормаларын талдап, тәжірибеде қолдана алады.
ОН 4	Мемлекеттік және жергілікті қызметтердің имиджін қалыптастыру мен ілгерілетудің негізгі технологияларын, қоғамдық пікірді қалыптастырудың негізгі технологияларын игереді
ОН 5	Индустриялық-инновациялық даму бағдарламаларын қалыптастыруға қатысады, олардың тиімділігін бағалайды, инвестициялық және инновациялық қызметті ұйымдастырады.
ОН 6	Мемлекеттік басқару моделін және мемлекеттік қызметте персоналды басқарудың тиімді жүйесін қалыптастыруға қабілетті, мемлекеттік басқару саласында жоғары кәсібилікке ие
ОН 7	Экономика саласындағы негізгі концептуалды негіздердің білімі мен түсінігін көрсетеді және осы білім мен түсінікті кәсіби деңгейде қолданады.
ОН 8	Экономикалық тенденциялардың күтілетін өзгерістері жағдайында мемлекеттік басқару саласында практикалық дағдыларды меңгереді

ОН 9	Аймақтық саясат пен мемлекеттік аймақтық басқаруды қалыптастыру мен жүзеге асырудың негізгі әдістерін қолданады, сонымен қатар салаларды орналастырудың аймақтық және кеңістіктік ерекшеліктерін сипаттайды.
ОН 10	Негізгі статистикалық әдістерді қолдану арқылы экономикалық тиімділікті арттыру үшін экономикалық-математикалық есептеулер жүргізеді
ОН 11	Менеджмент және маркетинг туралы ғылыми түсінігі бар, экономика және менеджмент саласындағы заманауи басқару технологияларының рөлі мен маңызын түсінеді
ОН 12	Мемлекеттік және жеке құрылымдардың өзара әрекеттесу процесінде басқару және құқықтық шешімдерді қабылдайды

2.5. Әлеуметтік жұмыс бойынша маманның жеке қасиеттері.

- міндеттеме,
- жауапкершілік,
- шешімділік,
- бастама,
- қарым-қатынас,
- тепе-теңдік,
- әдептілік,
- принциптілік,
- адалдық,
- өзін-өзі бақылау,
- тәуелсіздік,
- стресске төзімділік,
- энергия,
- сыпайылық,
- шыдамдылық,
- ынта.

ҚОРЫТЫНДЫЛАР

Түлектің бұл моделі құзыреттілік тәсіл технологиясын іске асырудың әдіснамалық негізі болып табылады. Сондай-ақ, түлектің осы құзыреттіліктерін қалыптастыру белгілі бір жолмен ұйымдастырылған және жүзеге асырылған оқу процесінің арқасында қамтамасыз етілетінін түсіну маңызды. Нарықтық жағдайда ЖОО-лар түлектердің сапасына көбірек көңіл бөле бастайды: түлек – бұл еңбек нарығына түсетін университеттік білім берудің нәтижесі. Және ол бәсекеге қабілетті болуы керек. Нарықта сұранысқа ие түлектерді дайындау үшін оның кешенді портретін, сипаттамалардың белгілі бір матрицасын қалыптастыру қажет. Жұмыс берушілерге қажетті түлектердің негізгі артықшылықтарын, сипаттамаларын, құзыреттерін түсінуден бастап тиімді заманауи университетті құруға көшуге болады: білім беру бағдарламаларын қалыптастыру, инфрақұрылым құру, оқытудың жаңа форматтарын қолдану.

- М1-Әлеуметтік-мәдени білімі
- М2-Профпедевтика
- М3-Базалық білім
- М4-Іргелі білім

М5- Мемлекеттік басқару әдістері
М6 – Экономикалық және әкімгершілік реттеу
М7-Ғылым, инновация және тәрбие жұмыс
М8-Қорытынды аттестаттауі

Түлектің құзыреттілік моделі

Модуль	БДД (Бакалавриат бойынша Дублиндік дескрипторлар)	Қалыптастырылатын құзыреттер			Оқытудың жоспарланған нәтижелері
		жалпы білімдік құзыреттіліктер	базалық құзыреттіліктер	бейінді құзыреттер	
1	2	3	4	5	6
М1	БДД1 БДД2 БДД3 БДД4 БДД5	ЖБҚ 1			ОЖН 1 Сандық технологияларды кәсіби қызметте қолдана білу (Smart технологиялар, бағдарламалық қамтамасыз ету, ІС бухгалтерлік есеп, электронды үкімет қосымшасы, Интернет)
	БДД1 БДД2 БДД3 БДД4 БДД5	ЖБҚ 2			ОЖН 1 Сандық технологияларды кәсіби қызметте қолдана білу (Smart технологиялар, бағдарламалық қамтамасыз ету, ІС бухгалтерлік есеп, электронды үкімет қосымшасы, Интернет)
	БДД1 БДД2 БДД3 БДД4 БДД5	ЖБҚ 3			ОЖН 1 Сандық технологияларды кәсіби қызметте қолдана білу (Smart технологиялар, бағдарламалық қамтамасыз ету, ІС бухгалтерлік есеп, электронды үкімет қосымшасы, Интернет)
	БДД1 БДД2 БДД3 БДД4 БДД5	ЖБҚ 4			ОЖН 1 Сандық технологияларды кәсіби қызметте қолдана білу (Smart технологиялар, бағдарламалық қамтамасыз ету, ІС бухгалтерлік есеп, электронды үкімет қосымшасы, Интернет)
	БДД1 БДД2 БДД3 БДД4 БДД5	ЖБҚ 5			ОЖН 1 Сандық технологияларды кәсіби қызметте қолдана білу (Smart технологиялар, бағдарламалық қамтамасыз ету, ІС бухгалтерлік есеп, электронды үкімет қосымшасы, Интернет)
М2	БДД1 БДД2 БДД3	ЖБҚ 6			ОЖН 2 Сақтандыру, банк, бухгалтерлік есеп және бақылау салаларында бюджеттік, салықтық, валюталық қатынастарды реттейтін нормаларды

	БДД4 БДД5				қолдана алады және мемлекеттік және жергілікті басқару жүйесін жетілдіру бойынша ұсыныстар дайындай алады.
	БДД1 БДД2 БДД3 БДД4 БДД5	ЖБҚ 7			ОЖН 2 Сақтандыру, банк, бухгалтерлік есеп және бақылау салаларында бюджеттік, салықтық, валюталық қатынастарды реттейтін нормаларды қолдана алады және мемлекеттік және жергілікті басқару жүйесін жетілдіру бойынша ұсыныстар дайындай алады.
М3	БДД1 БДД2 БДД3 БДД4 БДД5		БҚ 1	БеҚ 1	ОЖН 3 Негізгі мемлекеттік-құқықтық құбылыстарды, институттар мен процестерді білу саласында жан-жақты ғылыми түсінігі бар, әкімшілік заңнама нормаларын талдап, тәжірибеде қолдана алады.
	БДД1 БДД2 БДД3 БДД4 БДД5		БҚ 2	БеҚ 2	ОЖН 3 Негізгі мемлекеттік-құқықтық құбылыстарды, институттар мен процестерді білу саласында жан-жақты ғылыми түсінігі бар, әкімшілік заңнама нормаларын талдап, тәжірибеде қолдана алады.
	БДД1 БДД2 БДД3 БДД4 БДД5		БҚ 3	БеҚ 3	ОЖН 3 Негізгі мемлекеттік-құқықтық құбылыстарды, институттар мен процестерді білу саласында жан-жақты ғылыми түсінігі бар, әкімшілік заңнама нормаларын талдап, тәжірибеде қолдана алады.
	БДД1 БДД2 БДД3 БДД4 БДД5		БҚ 4	БеҚ 4	ОЖН 3 Негізгі мемлекеттік-құқықтық құбылыстарды, институттар мен процестерді білу саласында жан-жақты ғылыми түсінігі бар, әкімшілік заңнама нормаларын талдап, тәжірибеде қолдана алады.
	БДД1 БДД2 БДД3 БДД4 БДД5		БҚ 5	БеҚ 5	ОЖН 3 Негізгі мемлекеттік-құқықтық құбылыстарды, институттар мен процестерді білу саласында жан-жақты ғылыми түсінігі бар, әкімшілік заңнама нормаларын талдап, тәжірибеде қолдана алады.
	БДД1 БДД2 БДД3 БДД4 БДД5		БҚ 6	БеҚ 6	ОЖН 4 Мемлекеттік және жергілікті қызметтердің имиджін қалыптастыру мен ілгерілетудің негізгі технологияларын, қоғамдық пікірді қалыптастырудың негізгі технологияларын игереді
	БДД1 БДД2 БДД3		БҚ 7	БеҚ 7	ОЖН 4 Мемлекеттік және жергілікті қызметтердің имиджін қалыптастыру мен ілгерілетудің негізгі технологияларын, қоғамдық пікірді қалыптастырудың

	БДД4 БДД5				негізгі технологияларын игереді
	БДД1 БДД2 БДД3 БДД4 БДД5		БҚ 8	БеҚ 8	ОЖН 4 Мемлекеттік және жергілікті қызметтердің имиджін қалыптастыру мен ілгерілетудің негізгі технологияларын, қоғамдық пікірді қалыптастырудың негізгі технологияларын игереді
	БДД1 БДД2 БДД3 БДД4 БДД5		БҚ 9	БеҚ 9	ОЖН 4 Мемлекеттік және жергілікті қызметтердің имиджін қалыптастыру мен ілгерілетудің негізгі технологияларын, қоғамдық пікірді қалыптастырудың негізгі технологияларын игереді
	БДД1 БДД2 БДД3 БДД4 БДД5		БҚ 10	БеҚ 10	ОЖН 4 Мемлекеттік және жергілікті қызметтердің имиджін қалыптастыру мен ілгерілетудің негізгі технологияларын, қоғамдық пікірді қалыптастырудың негізгі технологияларын игереді
	БДД1 БДД2 БДД3 БДД4 БДД5		БҚ 11	БеҚ 11	ОЖН 4 Мемлекеттік және жергілікті қызметтердің имиджін қалыптастыру мен ілгерілетудің негізгі технологияларын, қоғамдық пікірді қалыптастырудың негізгі технологияларын игереді
М4	БДД1 БДД2 БДД3 БДД4 БДД5		БҚ 12	БеҚ 12	ОЖН 5 Индустриялық-инновациялық даму бағдарламаларын қалыптастыруға қатысады, олардың тиімділігін бағалайды, инвестициялық және инновациялық қызметті ұйымдастырады.
	БДД1 БДД2 БДД3 БДД4 БДД5		БҚ 13	БеҚ 13	ОЖН 5 Индустриялық-инновациялық даму бағдарламаларын қалыптастыруға қатысады, олардың тиімділігін бағалайды, инвестициялық және инновациялық қызметті ұйымдастырады.
	БДД1 БДД2 БДД3 БДД4 БДД5		БҚ 14	БеҚ 14	ОЖН 5 Индустриялық-инновациялық даму бағдарламаларын қалыптастыруға қатысады, олардың тиімділігін бағалайды, инвестициялық және инновациялық қызметті ұйымдастырады.
	БДД1 БДД2 БДД3		БҚ 15	БеҚ 15	ОЖН 5 Индустриялық-инновациялық даму бағдарламаларын қалыптастыруға қатысады, олардың тиімділігін бағалайды, инвестициялық және

	БДД4 БДД5				инновациялық қызметті ұйымдастырады.
	БДД1 БДД2 БДД3 БДД4 БДД5		БҚ 16	БеҚ 16	ОЖН 6 Мемлекеттік басқару моделін және мемлекеттік қызметте персоналды басқарудың тиімді жүйесін қалыптастыруға қабілетті, мемлекеттік басқару саласында жоғары кәсібилікке ие
	БДД1 БДД2 БДД3 БДД4 БДД5		БҚ 17	БеҚ 17	ОЖН 6 Мемлекеттік басқару моделін және мемлекеттік қызметте персоналды басқарудың тиімді жүйесін қалыптастыруға қабілетті, мемлекеттік басқару саласында жоғары кәсібилікке ие
	БДД1 БДД2 БДД3 БДД4 БДД5			БеҚ 18	ОЖН 6 Мемлекеттік басқару моделін және мемлекеттік қызметте персоналды басқарудың тиімді жүйесін қалыптастыруға қабілетті, мемлекеттік басқару саласында жоғары кәсібилікке ие
M5	БДД1 БДД2 БДД3 БДД4 БДД5		БҚ 18		ОЖН 7 Экономика саласындағы негізгі концептуалды негіздердің білімі мен түсінігін көрсетеді және осы білім мен түсінікті кәсіби деңгейде қолданады.
	БДД1 БДД2 БДД3 БДД4 БДД5		БҚ 19		ОЖН 7 Экономика саласындағы негізгі концептуалды негіздердің білімі мен түсінігін көрсетеді және осы білім мен түсінікті кәсіби деңгейде қолданады.
	БДД1 БДД2 БДД3 БДД4 БДД5		БҚ 20		ОЖН 7 Экономика саласындағы негізгі концептуалды негіздердің білімі мен түсінігін көрсетеді және осы білім мен түсінікті кәсіби деңгейде қолданады.
	БДД1 БДД2 БДД3 БДД4 БДД5		БҚ 21		ОЖН 8 Экономикалық тенденциялардың күтілетін өзгерістері жағдайында мемлекеттік басқару саласында практикалық дағдыларды меңгереді
	БДД1 БДД2 БДД3		БҚ 22		ОЖН 8 Экономикалық тенденциялардың күтілетін өзгерістері жағдайында мемлекеттік басқару саласында практикалық дағдыларды меңгереді

	БДД4 БДД5				
М6	БДД1 БДД2 БДД3 БДД4 БДД5		БҚ 23		ОЖН 9 Аймақтық саясат пен мемлекеттік аймақтық басқаруды қалыптастыру мен жүзеге асырудың негізгі әдістерін қолданады, сонымен қатар салаларды орналастырудың аймақтық және кеңістіктік ерекшеліктерін сипаттайды.
	БДД1 БДД2 БДД3 БДД4 БДД5		БҚ 24		ОЖН 9 Аймақтық саясат пен мемлекеттік аймақтық басқаруды қалыптастыру мен жүзеге асырудың негізгі әдістерін қолданады, сонымен қатар салаларды орналастырудың аймақтық және кеңістіктік ерекшеліктерін сипаттайды.
	БДД1 БДД2 БДД3 БДД4 БДД5		БҚ 25		ОЖН 10 Негізгі статистикалық әдістерді қолдану арқылы экономикалық тиімділікті арттыру үшін экономикалық-математикалық есептеулер жүргізеді
	БДД1 БДД2 БДД3 БДД4 БДД5		БҚ 26		ОЖН 10 Негізгі статистикалық әдістерді қолдану арқылы экономикалық тиімділікті арттыру үшін экономикалық-математикалық есептеулер жүргізеді
М7	БДД1 БДД2 БДД3 БДД4 БДД5		БҚ 27		ОЖН 11 Мемлекеттік және жеке құрылымдардың өзара әрекеттесу процесінде басқару және құқықтық шешімдерді қабылдайды
	БДД1 БДД2 БДД3 БДД4 БДД5		БҚ 28		ОЖН 11 Мемлекеттік және жеке құрылымдардың өзара әрекеттесу процесінде басқару және құқықтық шешімдерді қабылдайды
М8	БДД1 БДД2 БДД3 БДД4 БДД5		БҚ 29		ОЖН 12 Мемлекеттік және жеке құрылымдардың өзара әрекеттесу процесінде басқару және құқықтық шешімдерді қабылдайды
	БДД1 БДД2 БДД3 БДД4 БДД5		БҚ 30		

М 1-Әлеуметтік-мәдени білімі
М2-Пропедевтика
М3- Базалық білім
М4-Іргелі білім
М5-Әлеуметтік әдістер мен технологиялар
М6-Әлеуметтік үлгілер
М7-Ғылым, инновация және тәрбие жұмысы
М8- Қорытынды аттестаттау